

машинобудівного підприємства: монографія. Львів: Видавництво НУ “Львівська політехніка”, 2009. 236 с.

4. Кузьмін О.Є., БалаО.І., БалаР.Д. Фактори впливу на корпоративну культуру: сутність та класифікація. Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. №222. Т.5. Дніпропетровськ: ДНУ, 2007. С. 178-183.

5. Лаврук О.С. Формирование и развитие организационной культуры предприятия. Buletinul Științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Științe Economice. №. 1 (13). 2015. Р. 109-120.

6. Смолінська, О. Є. Організаційна культура як економічна інституція. Економіка та держава. 2008. № 1. С. 44-46.

7. Савчук Л., Бурлакова А. Розвиток корпоративної культури в Україні. Персонал. 2005. №5. С. 19-24.

Залецька Діана

Студентка 1 стн курсу спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Науковий керівник: **Лаврук В.В.**,

д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи,

страхування та електронних платіжних систем

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ФАКТОРУ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Важливим фактором економічного зростання сільськогосподарських підприємств є достатнє фінансове забезпечення, вагому частку якого складають кредитні ресурси. Вибір оптимальної структури джерел фінансового забезпечення має велике значення за умов ринкової економіки. Поступ банківського кредитування обумовлюється розвитком ринкового господарства, де стосунки між банком та позичальником виходять на перший план.

На сьогодні існує необхідність розроблення та запровадження комплексної системи фінансової підтримки інноваційної діяльності, зокрема щодо механізмів здешевлення кредитів і заохочення банків до кредитування інноваційних проектів в сільському господарстві.

Реалії сьогодення вимагають підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Вагомим чинником економічного зростання сільськогосподарських підприємств є достатні обсяги його фінансового забезпечення, вагому частку якого складає його кредитне забезпечення. Кредитування має ряд переваг та недоліків, які слід враховувати при оцінці доцільності залучення кредитних коштів. Вивчення особливостей банківського кредитування сільськогосподарських підприємств актуальне не лише з причин необхідності оцінки доцільності залучення кредитних ресурсів, але й внаслідок ідентифікації останнього як важливого фінансового інструменту забезпечення інноваційного розвитку галузі сільського господарства.

Економічне зростання характеризує підсумок функціонування економіки в цілому, або окремих її галузей, який можна виміряти темпами приросту валового національного продукту, валової продукції, чи темпами приросту цих же показників у розрахунку на душу населення [11].

Економічне зростання галузі сільського господарства пов'язане в першу чергу із її стабільним фінансовим забезпеченням. Автор наукових і навчальних праць І.В. Зятковський дає тлумачення поняттю «фінансове забезпечення» таким чином: «Фінансове забезпечення – це система джерел і форм фінансування розвитку економічної та соціальної сфер суспільства». Можна погодитись з його думкою, що воно здійснюється в трьох формах: самофінансування, кредитування, бюджетні асигнування [6, с. 44].

Вибір оптимальної структури джерел фінансового забезпечення має велике значення за умов ринкової економіки. Фінансові ресурси підприємства складають власний, залучений та позичений грошовий капітал. Оптимальне співвідношення між усіма ресурсами фінансування інвестиційної діяльності є

запорукою успішного функціонування підприємства. Позичений грошовий капітал складають довгострокові та короткострокові кредитні ресурси. Для забезпечення економічного розвитку галузі сільськогосподарським підприємствам доцільно залучати довгострокові кредити, які слугуватимуть фінансовим джерелом інноваційного розвитку на перспективу.

Забезпечити стабільний, конкурентоспроможний і сталий розвиток національного сільського Фінанси та оподаткування господарства можливо лише у тому випадку, коли цей розвиток здійснюватиметься на основі інноваційно-інвестиційної моделі. Останніми десятиліттями вартість техніки, технологій, матеріалів, послуг, які являють собою промислові новації та пропонуються сільському господарству, досягла такого рівня, який обумовлює різке підвищення вартості виробництва аграрної продукції [11].

Досягнення необхідного рівня інтенсивності виробництва є необхідною складовою економічного зростання сільськогосподарських підприємств. Інтенсивний тип економічного зростання здійснюється шляхом ефективнішого використання ресурсів на основі науково-технічного прогресу та найкращих форм організації виробництва. Зокрема, в економічній літературі наголошується на тому, що, крім проблем визначення необхідного рівня інтенсивності виробництва, в реальних умовах додається ще й проблема обмеженості в ресурсах.

Оскільки інтенсифікація пов'язана з додатковим залученням ресурсів, а ресурси завжди обмежені, то треба розв'язувати проблему оптимальної інтенсивності виробництва з урахуванням наявних ресурсів, тобто в реальних умовах господарювання [12, с. 366]. Подальший розвиток сільського господарства потребує фінансових ресурсів. Попит з боку сільськогосподарських товаровиробників сформований, оскільки в умовах жорсткої ринкової конкуренції вистояють прогресивні, технологічні виробники, що вимагає значних фінансових вкладень [10].

В основі економічного зростання сільського господарства лежить ефективне використання основних факторів виробництва. Надаючи

підтримку сільськогосподарським виробникам уряд сприятиме залученню інвестицій в основний капітал. Проте, ця підтримка направлена на всі підприємства та не в повній мірі сприяє підвищенню ефективності виробництва. Низький рівень технологічного прогресу пов'язаний із відсутністю сучасних технологій, залучення інвестицій грає вагомішу роль ніж державна підтримка.

Сектор банківських послуг відіграє важливу роль в розвитку економіки держави, забезпечуючи виробничу, соціальну та інші підсистеми необхідними фінансовими ресурсами [2, с. 243]. Ефективний фінансово-кредитний механізм фінансування сільськогосподарських підприємств забезпечується за рахунок перспективних напрямів:

- розвитку ринку довгострокового кредитування, враховуючи формування «довгої» ресурсної бази;
- удосконалення аналітичної роботи в банківських установах щодо супроводження кредитних договорів, в тому числі методики оцінки кредитоспроможності позичальника;
 - сільськогосподарського підприємства;
- створення системи забезпечення гарантії кредитів сільськогосподарських підприємств;
- кредитування підприємств аграрного сектору необхідно здійснювати за рахунок розвиненої системи кредитної кооперації, яка тісно пов'язана з банківською системою; - підсилення ролі держави в достатньому та повному ресурсному забезпеченні кредитної системи [3]. Механізм банківського кредитування підприємницької діяльності аграрних підприємств формується та використовується кожним комерційним банком на основі сформованої кредитної політики, ефективність якого визначається збігом економічних інтересів кредитора та позичальника і, як результат, досягнення кінцевої мети кожного суб'єкта кредитних відносин: для позичальника – зростання ефективності підприємницької діяльності за рахунок позичених джерел, а для

кредитора – одержання прибутку від кредитної операції без втрати потенційного клієнта на майбутнє.

Список використаних джерел

- 1.Andriushchenko, K., Lavruk, V., Uliganets, S., Kovtun, V., &Matviienko, H. (2019b). Reputationriskmanagementcompaniesbasedoncompetenceapproach. TEM Journal, 8(2), 516-524. <https://dx.doi.org/10.18421/TEM82-27>
2. Власюк С.А. Оцінка використання фінансових ресурсів сільськогосподарськими підприємствами. Вісник Львівського національного аграрного університету: Економіка Фінанси та оподаткування AccountingandFinance, № 4 (66)' 2014 107 АПК. 2009. № 16(2). С. 243-247.
3. Гмиря В.П. Особливості фінансово-кредитного механізму фінансування сільськогосподарських підприємств Черкаської області. Інноваційна економіка. 2012. № 3. С. 249-252.
6. Зятковський І.В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств: [монографія]: І.В. Зятковський. Тернопіль: Економічна думка, 2000. 215 с.
- 7.Лаврук В.В. Інвестиційне забезпечення інноваційних проектів в агропромисловому виробництві: теорія, методологія, практика: монографія. М-во аграр. політики України, Подільський держ. аграр.-техн. ун-т. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. – 380 с.
- 8.Лаврук В.В. Формування інноваційної політики аграрних підприємств [Електронний ресурс] Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. Серія: Економіка. Вип. 71. Ч. 2. Режим доступу: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1574>
- 9.Лаврук В.В. Методичні підходи до оцінки й вибору інноваційно-інвестиційних проектів в агропромисловому виробництві. Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. 15/12/2011. № 168. Ч.3: 143 Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. С. 43-47.
10. Лаврук В.В. Фінансова стійкість аграрних підприємств. Збірник наукових праць ПДАТУ. Вип. 21. 2013. С. 127-131

11. Лозинська Т.М. Інтенсивні фактори економічного зростання в аграрній сфері України: питання методології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/02/130.pdf>.

12. Олійник І.О. Оптимізація інтенсивності виробництва сільськогосподарської продукції. Збірник наукових праць Луганського національного аграрного університету: економічні науки / [за ред. В.Г. Ткаченко]. 2006. № 61(84). С. 366.

Зломинога Аліна

Студентка 1 стн курсу спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Науковий керівник: **Лаврук В.В.,**

д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи,

страхування та електронних платіжних систем

Подільський державний аграрно-технічний університет

м.Кам'янець-Подільський

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Сьогодні ідеологія державної підтримки орієнтована на економічний прагматизм, що виражається в збільшенні віддачі кожної гривни бюджетних коштів. Априорно великі товарні підприємства мають більш високий рівень віддачі фінансових вкладень за рахунок масштабів виробництва. З цих позицій цілком зрозуміла нинішня структура розподілу бюджетного фінансування розвитку аграрного виробництва. Однак, вона не відповідає гостроті проблеми фінансового забезпечення для різних за обсягами виробництва сільськогосподарських підприємств. В світовій практиці при розподілі бюджетних коштів на підтримку сільського господарства враховується не лише економічний, а й соціальний, культурний, історичний, екологічний аспект. В цьому контексті будується й концепція сталого розвитку аграрного виробництва та сільських територій, яка домінує в економічній та аграрній політиці розвинутих країн.